

Motion till riksdagen 2009/10:Fi252

av Alf Eriksson m.fl. (s)

Regler för offentlig upphandling

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av att lagen om offentlig upphandling ändras vad gäller möjligheten att ställa krav på kollektivavtal och krav som tillgodoser lokal och regional utveckling.

Motivering

Principer och riktlinjer för offentlig upphandling har av olika skäl uppmärksammats under senare år. Det spelar ingen roll om detta har avsett möjligheter att tillgodose lokala producentintressen, småföretagens konkurrensvillkor eller löne- och anställningsvillkor i dessa sammanhang.

Ifråga om tjänsteupphandling har fokus också riktats på fackliga konfliktåtgärder. Den s.k. Vaxholmskonflikten är den mest uppmärksammade under senare år. Samtidigt finns det flera exempel på hur privat upphandling åsidosatt grundläggande löne- och anställningsvillkor på arbetsmarknaden.

Erfarenheterna visar att bl.a. kommunala beslut om krav på kollektivavtal i offentlig upphandling inte har varit hållbara i juridiska processer som moderata kommunalpolitiker igångsatt. Det framstår också som om kunskapen om de fackliga principerna i de här sammanhangen är bristfällig.

I Västsverige förefaller försäkrings- och miljökrav i offentlig upphandling vara allmänt accepterade. Detta är emellertid inte fallet beträffande de sociala dimensioner som rimligtvis också är giltiga vid tjänsteupphandling.

Lagen om offentlig upphandling ger i princip inte stöd för något annat än otvetydiga ekonomiska hänsynstaganden. Detta förhållande innebär ofta också att små och medelstora företag har svårigheter att konkurrera om större anbud. Ofta är det också svårt att främja lokal produktion av varor och tjänster – t.ex. närproducerade varor – i upphandlingsverksamheten. Ur den syn-

Fel! Okänt namn på

punkten kan nuvarande regler riskera att motverka lokal och regional utveckling.

Det borde emellertid vara möjligt för kommuner och landsting att i större utsträckning göra det möjligt för lokala producenter eller leverantörer att dra fördelar av de värden som offentlig upphandling och inköp representerar för det lokala näringslivet.

Ifråga om offentliga inköp är det inga hinder för stat, kommuner och landsting eller regioner att aktualisera grundläggande sociala krav. Det handlar om att leverantörer ska respektera ILO:s grundläggande konventioner, FN:s barnkonvention, arbetsmiljölagsstiftning m.m. Att vara väldigt tydlig i fråga om offentliga inköp i de här avseendena får sannolikt också en stor betydelse för tjänsteupphandling. Den s.k. uppförandekod som Stockholms läns landsting, Region Skåne och Västra Götalandsregionen har utarbetat för sin del kan tjäna som ett slags förebild, och utsträckas till fler områden och kommunerna.

Stockholm den 1 oktober 2009

Alf Eriksson (s)

Björn Lind (s)

Jennie Nilsson (s)